

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/o-ipn/nagrody-i-odznaczenia-ipn/nagroda-honorowa-swiade/nagroda-honorowa-swiadek-histo/234524,Uroczysta-gala-XV-edycji-Nagrody-Honorowej-Swiadek-Historii.html>
26.02.2026, 20:09

Uroczysta gala XV edycji Nagrody Honorowej „Świadek Historii”

4 grudnia 2025 r. w siedzibie Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku odbyła się uroczystość wręczenia Nagrody Honorowej IPN „Świadek Historii”. Zasłużonym dla upamiętniania historii narodu polskiego oraz wspierającym od lat działania IPN nagrody wręczył dr hab. Karol Polejowski, zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej.

04.12.2025

[Świadek Historii](#)

W czasie uroczystej gali uhonorowani zostali laureaci wyłonieni w XV edycji białostockiego „Świadka Historii”. W tym roku zgłoszonych zostało 21 osób i instytucji działających na terenie Oddziału IPN w Białymstoku i Delegatury IPN w Olsztynie. Z tego grona kapituła pod przewodnictwem zastępcy prezesa Instytutu Pamięci Narodowej dr. hab. Karola Polejowskiego wyłoniła sześcioro laureatów.

Podczas gali, zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski zwrócił się do uhonorowanych nagrodą „Świadek Historii”:

- Jesteście kustoszami polskiej pamięci narodowej. Dbacie o pamięć, mówicie o polskiej historii i przekazujecie ją innym. Przede wszystkim młodemu pokoleniu. Wasza działalność i działalność Instytutu Pamięci Narodowej są ze sobą zbieżne. Bo Wam, jak i nam, chodzi o to samo. Łączy nas miłość do Polski, do polskiej historii i do wielkich kart polskiego Narodu.

Zastępca prezesa IPN podkreślił, że świadek historii to ktoś, kto ze szczególną pieczołowitością dba o polską pamięć narodową, bo historia jest tym, co nas dziś kształtuje, ale daje też widoki na przyszłość. Bez wiedzy, kim się jest, skąd się pochodzi, jakie wartości legły u podstaw naszego wychowania, trudno zachować polską świadomość narodową.

- Dlaczego tak ważne jest to, aby pamiętać o polskich dziejach, często trudnych i dramatycznych, ale też heroicznych i pełnych przykładów odwagi i poświęcenia? Bo pamięć historyczna i polski duch narodowy są esencją, emanacją Narodu Polskiego

- podsumował dr hab. Karol Polejowski.

W imieniu odznaczonych głos zabrała Małgorzata Pańkowska.

W wydarzeniu uczestniczyli m.in. dyrektor białostockiego Oddziału IPN dr hab. Krzysztof Sychowicz, dyrektor Biura Prezesa IPN dr Marek Jedynak, parlamentarzyści, przedstawiciele władz lokalnych i służb mundurowych.

Gałę zakończył koncert Kwartetu Skrzypcowego, w składzie: Anna Mikołajczak, Alicja Skwierczyńska, Maciej Skwierczyński i Radosław Koper.

Laureatami XV edycji Nagrody Honorowej „Świadek Historii” zostali:

- Nina Żyłko

Urodziła się 17 sierpnia 1941 r. w Białym Jarze na Syberii. Wieloletnia aktywna działaczka Związku Sybiraków Oddział w Łomży. Zaangażowana w sprawy społeczności Sybiraków. Jest stałym uczestnikiem spotkań z młodzieżą i żywym świadkiem historii – prowadzi gawędy propagując wiedzę i pamięć o losach Sybiraków.

Współorganizuje wszystkie uroczystości sybirackie – Dzień Sybiraka, Łomżyński Marsz Pamięci. Dzięki jej aktywności umieszczono w Nowogrodzie tablicę upamiętniającą wywiezionych, powstała wystawa o Sybirze. Była inicjatorką spotkania dzieci urodzonych na Syberii. Pisze wiersze i wspomnienia, jest współautorką książki: „Nieprzemilczana historia – O zesłańcach Sybiru z gminy Łomża”.

- Ks. Robert Adam Figura

Urodził się 20 grudnia 1972 r. w Przemyślu. Kapłan diecezji drohiczyńskiej, proboszcz parafii w Chojewie, nauczyciel i wychowawca młodzieży, harcerz, związany ze środowiskiem Sybiraków i żołnierzy NSZ. Zaangażowany w upamiętnianie wydarzeń i miejsc pamięci oraz edukację historyczną i patriotyczną. Kapelan Związku Żołnierzy Narodowych Sił Zbrojnych Okręgu Białystok. Członek Stowarzyszenia Kapelanów Katyńskich przy Katedrze Polowej Ordynariatu Wojska Polskiego w Warszawie.

Diecezjalny duszpasterz Sybiraków diecezji drohiczyńskiej oraz Koła Związku Sybiraków w Siemiatyczach. Członek i aktywny działacz Podlaskiego Stowarzyszenia Pamięci Zesłańców Sybiru w Białymstoku. Twórca Diecezjalnego Dnia Sybiraków w Siemiatyczach. Współzałożyciel Stowarzyszenia Kultury Podlaskiej „Wspólnota i Jedność” – skupiającego młodzież i podejmującego inicjatywy patriotyczne. Jeden z inicjatorów powstania w Brańsku muralu „Marsz, marsz, Dąbrowski” upamiętniający 228. rocznicę pobytu Jana Henryka Dąbrowskiego w Brańsku, 225. rocznicę napisania „Mazurka Dąbrowskiego” i 95. rocznicę uznania pieśni za hymn narodowy. Z harcerzami drużyny w Brańsku i Chojewie odnajduje i porządkuje groby i pomniki poległych w walce o niepodległość. Współorganizuje akcje „Światło Pamięci Niezwyciężonym”, wraz z uczniami uczestniczył w projektach „Łączka”, „Silni Polską”.

- Małgorzata Pańkowska

Urodziła się 25 października 1963 r. w Bielsku Podlaskim. Nauczycielka historii w Szkole Podstawowej w Sobolewie, zaangażowana w krzewienie patriotyzmu wśród młodzieży. Od wielu lat kustosz pamięci ofiar masowych egzekucji ludności polskiej w Grabówce. Jedna z inicjatorek powstania Stowarzyszenia Pamięci Ofiar Zbrodni Niemieckich w Grabówce.

Organizatorka wyjazdów młodzieży na coroczne uroczystości upamiętniające ks. Stanisława Suchowolca. W 2019 r. wraz z młodzieżą brała udział w międzynarodowych uroczystościach pogrzebowych Powstańców Styczniowych w Wilnie. Współorganizatorka cyklicznej imprezy „Droga do wolności bieg im. ks. Stanisława Suchowolca”.

- Michał Rutkowski

Urodził się 14 sierpnia 1979 r. Samorządowiec, aktywnie działający na rzecz popularyzacji historii terenów powiatu ostrowskiego, szczególnie wydarzeń związanych z bitwą pod Andrzejewem i Łętownicą z 1939 r. oraz bitwą pod Paprocią z 1920 r. Jest organizatorem wielu przedsięwzięć i projektów mających na celu szerzenie wiedzy dot. walk o niepodległość w

obszarze między Bugiem a Narwią.

Twórca cyklicznego spotkania „Taran”, odbywającego się 12 września o godz. 22.00 w miejscu nocnego natarcia 18 Dywizji Piechoty w 1939 r. Inicjator i współorganizator rajdów motocyklowych szlakami września 1939 r. i rajdów rowerowych śladami wydarzeń związanych z walkami o niepodległość, gry terenowej „Ostatnia Bitwa 18 DP”.

Dzięki jego działaniom odnowiono i przywrócono pamięci lokalnej społeczności kamień pamiątkowy z pola bitwy pod Andrzejewem. Zainicjował rewitalizację zbiorowej mogiły „Mauzoleum Żołnierzy 18 DP” na cmentarzu w Andrzejewie. Brał udział w renowacji miejsca pamięci egzekucji mieszkańców pow. ostrowskiego w lesie w okolicy wsi Biel. Pełni funkcję społecznego przewodnika historycznego po miejscach walk wokół Andrzejewa.

● Daria Zarodkiewicz

Urodziła się 22 sierpnia 1991 r. w Makowie Mazowieckim. Specjalista ds. historii miasta i regionu w Centrum Dialogu Kulturowego „Dom Wesołka” w Makowie Mazowieckim, prowadzi działalność na rzecz upamiętnienia ofiar niemieckiego i sowieckiego totalitaryzmu, dokumentowania historii lokalnej oraz kształtowania postaw patriotycznych wśród młodzieży i społeczności regionu. Z jej inicjatywy Rada Powiatu Makowskiego ustanowiła 12 lutego Dniem Pamięci o Mieszkańcach Powiatu Zamordowanych przez Niemców w Wąskim Lesie – 12 II 1941 r. Niemcy w Wąskim Lesie zamordowali kilkuset mieszkańców pow. makowskiego. Organizuje uroczystości rocznicowe, prowadzi wykłady historyczne dot. zbrodni niemieckiej w Wąskim Lesie oraz opracowuje i aktualizuje listę ofiar.

Jest autorką publikacji naukowych dot. okupacji niemieckiej, zagłady ludności żydowskiej oraz historii lokalnych wspólnot. Organizuje warsztaty i lekcje rocznicowe, prowadzi zajęcia w ramach akcji „Silni Polską”, „Niepodległa”, „Nigun (nie)pamięci”.

● Tadeusz Szereszewski

Urodził się 22 kwietnia 1952 r. w Bielsku Podlaskim. Emerytowany nauczyciel, pasjonat historii i publicysta. Dokumentalista i popularyzator historii bielskiego harcerstwa, wydarzeń kulturalnych miasta, powiatu i województwa. Autor monografii: „Od Gospodarstwa Wiejskiego do Zespołu Szkół nr 4 im. Ziemi Podlaskiej w Bielsku Podlaskim”, współredaktor monografii o bielskim gimnazjum i liceum – „Wspomnieniem pisane”, autor kilkunastu biogramów bielskich nauczycieli i lekarzy.

Organizował liczne akademie patriotyczne, miejskie uroczystości, koncerty, wystawy m.in.: z okazji 90-lecia harcerstwa (1998 r.), 65. rocznicy śmierci ks. Bronisława Zalewskiego w Wyszonkach Kościelnych, w 2009 r. wystąpił z koncertem niepodległościowym w Zułowie na Litwie oraz konferencje: „Patriotyzm dawniej i dziś”, „Oblicza patriotyzmu we współczesnej szkole”. Inicjator nadania Honorowego Obywatelstwa Miasta Bielsk Podlaski ks. Bronisławowi Zalewskiemu (2013 r.) i inż. Piotrowi Dąbrowskiemu (2022 r.). Aktywnie działał na rzecz upamiętnienia ofiar represji m.in. Sybiraków i policjantów zamordowanych w okresie 1922–1939, spoczywających na cmentarzu w Bielsku Podlaskim.

Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku jest inicjatorem i pomysłodawcą Nagrody

Honorowej IPN „Świadek Historii”. Nagradzane są osoby i instytucje szczególnie zasłużone dla upamiętniania historii Narodu Polskiego oraz wspierające Instytut Pamięci Narodowej w realizacji ustawowej działalności w obszarach edukacyjnym i naukowym.

Pierwsza uroczysta gala wręczenia nagród odbyła się w 2009 roku w Białymstoku. Obecnie nagrody przyznawane są także w oddziałach IPN w Gdańsku, Katowicach, Krakowie, Łodzi, Poznaniu, Rzeszowie, Szczecinie i Wrocławiu. Nagroda ma również swoją edycję zagraniczną – honorowane są osoby i instytucje wyróżniające się szczególnym zaangażowaniem w upamiętnianie dziejów Polaków poza granicami Polski.

[Następny Strona](#)

Białystok

Białystok

Nagroda Honorowa Świadek Historii

Świadek Historii